

Julianakanaal.

De aanleg van het Julianakanaal in Urmond opgetekend door Pastoor Johannes Hubertus Aloffs, pastoor in Urmond van 1929 tot 1945.

Pastoor Johannes Hubertus Aloffs
Geboren te Schimmert 6 juli 1886
Priester gewijd te Roermond 1 april 1911

Kapelaan te Grathem 1911-1922

Kapelaan te Klimmen 1922-1929

Pastoor te Urmond 1929-1945

Pastoor te Holtum 1945-1952

Overleden te Sittard 11 augustus 1952

Hoe ingrijpend de aanleg van het Julianakanaal voor de gemeenschap is geweest valt af te leiden uit het uitvoerig verslag dat pastoor Aloffs doet in zijn dagboek. Het is voor het nageslacht wellicht interessant dit verslag hier integraal over te nemen.

Harry Meulenberg.

Hij schrijft :

1932.

In de gemeente Urmond hebben grote veranderingen plaats gehad door den aanleg van het Julianakanaal.

In augustus 1932 kwam de eerste baggermachine hier aan om de werkzaamheden te beginnen voor de brug. De plaats van de brug was te midden van goed beplante boomgaarden. De bomen die hinderden werden door de grijper ontworteld en op een hoop bijeengeworpen. Daarna begon men 2 grote kuilen te graven van ongeveer 7 meter diepte, waarin de betonnen fundamenteen geplaatst werden voor de bruggenhoofden. Gedurende het voorjaar 1933 werden de betonnen bruggenhoofden gebouwd en ook de ijzeren brug zelf, die omstreeks juli reeds voltooid was.

In de zomer van 1933 werd het Julianakanaal gegraven vanaf de brug van Berg tot tegenover de school. Zodra in de maand augustus de veldvruchten geoogst waren, werd het spoor doorgetrokken tot aan de Koestraat, zodat in korte tijd vele boomgaarden afgekapt werden en er ontstond een grote open ruimte.

In het begin van oktober werd voor altijd de Koestraat afgesloten, toen er een dijk

gelegd werd voor het spoor, dat onder de brug doorgeleid werd naar de Paalweg; ook op dit traject vanaf de brug tot aan de weg naar Stein en tot de rand van de houtberg werden alle boomgaarden afgekapt.

In november 1933:” Met de werkzaamheden voor het Julianakanaal en nevenwerken als het aanleggen van nieuwe wegen is men thans hier in volle gang. Het middelpunt der bedrijvigheid is gelegen aan de weg naar Stein genaamd de Paalweg. Hier heeft men een complex houten gebouwen opgeslagen, waarin gevestigd zijn: machinewerkplaats en magazijnen met telefoonaansluiting.

Iets verderop had men reeds een aanvang gemaakt met de aanleg van de brug die aldaar over het mijnspoor gebouwd zal worden. Even ten zuiden van de Paalweg komt de kolenhaven, waaraan men met koortsachtige ijver werkt. Dag en nacht graven zware baggermachines de houtberg af; om de nodige breedte voor de havenkom te verkrijgen.

Aan de andere kant in de Maasvallei legt men een stevige dijk aan. Van de verschillende spoorlijnen welke over de Paalweg heen gelegd zijn, loopt er een naar genoemde dijk toe vanaf 28 november, voor grondaanvoer vanaf de baggermolen aan de Molenweg tegenover de school.

Vanaf de Paalweg heeft men bij avond en nacht een schitterend aanzicht op de verlichting aan de havenaanleg (afschrift van een bericht uit de Limburger van Sittard, 1 dec. 1933)

In het voorjaar van 1934 werd de nieuwe weg aangelegd en geasfalteerd vanaf de berg naar de brug; de 12de maart 1934 werd de brug in gebruik genomen.

De 15de maart 1934 werd de weg naar Stein genaamd de Paalweg voor altijd afgesloten, doordat de baggermachine reeds veel had uitgegraven voor het kanaal. Ook de weg naar de kapel werd afgesloten.

Op 1 april was de nieuwe weg naar Stein, over de brug rechts inslaan, ook klaar. De nieuwe weg naar de brug vanaf de Bergerweg werd in gebruik genomen de 15de mei. Ondertussen werd met 3 baggermachines dag en nacht vanaf november 1933 uitgegraven. Einde juli wordt de grootste baggermachine reeds gedemonteerd; half augustus vertrok de 2de baggermachine, zodat er slechts een overbleef, die alleen de werkzaamheden op tijd kan volbrengen.

Op 1 september kanaal reeds geheel uitgegraven aan de kant naar de haven. Aan de linkerkant zit nog een flinke brok van ongeveer 50 meter lengte, een werk nog van drie weken ongeveer.

De nieuwe brug over de mijnspoorweg nabij de haven werd op 1 juli reeds voor het verkeer opengesteld.

In de zomer van 1934 hebben de Staatsmijnen de oude kruiskapel afgebroken en een nieuwe kapel laten bouwen.(op de Paalweg).

Op 1 oktober 1934 was het uitbaggeren ten einde: de baggermachine staat in een

opening van de dijk. Aan het emplacement der haven werken nog 2 baggermachines der Staatsmijnen door.

1935.

Men heeft getracht het doorsijpelen van het kanaalwater te beletten, door het storten van grote massa's kolenslik in het kanaalwater. In mei kon men een vermindering van het lekken waarnemen; men hield op met storten van kolenslik en bracht het kanaalniveau nog hoger, doordat het pompstation te Born klaar was, en nu begon het kanaal nog meer te lekken als in het begin, tot overlast en schade der bewoners. Het is begrijpelijk dat de mensen met ongeduld naar schadevergoeding verlangen.

Om het water van de Ur door te laten, werd bij de haven een duiker aangelegd.

27 oktober werden ongeveer 500 kanaalarbeiders ontslagen.

27 oktober werd de dijk te Elsloo doorgestoken en het water in het kanaal gelaten, zodat als spoedig de haven volliep, daarna liep het water langzaam verder tot Born.

5 november stond het water op de bodem van het kanaal tot aan de Paalweg te Urmond, 6 november stond het water 5 à 6 meter breed tot aan Berg.

11 november Het is merkwaardig dat het kanaal water door de dijk heentrekt. Men heeft langs de dijk een noodbeek uitgebaggerd waardoor het water met geweld stroomt naar de Ur, langs het klooster naar de Maas, terwijl de boomgaard tegenover de Maasstraat onder water staat.

15 november. De beek de Ur is buiten haar oevers getreden wegens het overvloedige kanaalwater. Zelfs dringt het grondwater door tot in de kelders, zodat in de Maasstraat alle bewoners bezig zijn hun aardappelen op het droge te brengen.

17 december. Een met vlaggen versierd schip heeft de Julianakanaal voorlopig geopend en werden heden de 1ste steenkolen en ammoniak in de schepen geladen in de haven. Het water heeft nog niet de volle hoogte bereikt.

Tot zover de verslaglegging van pastoor Aloffs betreffende de aanleg van het Julianakanaal.